

Obr. 7. Vajíčka zákožky v chodbičce, pohled na preparát v optickém mikroskopu, vlevo patrný zbytek obalu vajíčka po vyklubání zákožky

či v sušičce, prádlo je dále vhodné vyžehlit. Osobní předměty, oděv i obuv, které nelze vyprat, je nutno izolovat v uzavřeném plastovém sáčku na chladném místě po dobu minimálně 4 dní. Jelikož zákožky hynou nejen po vystavení vysokým teplotám, UV záření a suchu, ale i v teplotách pod bodem mrazu, alternativou

Obr. 8. Projevy svrabu připomínající prurigionózní noduly

je umístění oděvu do mrazáku. Dále je nutné provedení dekontaminace sedaček, matrací, autosedaček, plyšových a textilních dětských hraček. Po diagnostice svrabu je vhodné informování kolektivu školy nebo zaměstnavatele podle povahy práce a epidemiologického rizika (1, 3, 4).

Závěr

Cílem článku bylo přispět ke zvýšení povědomí dermatologů i dalších specialistů

o možných atypických formách svrabu a snížit četnost mylných diagnóz. Dermatoskopie v rukou dermatologa je nejspolehlivější a nejrychlejší metodou diagnostiky v typických i méně častých lokalitách a měla by být provedena i při negativních mikroskopických nálezech, stejně tak i při dlouhodobé a neúspěšné léčbě svědivých dermatóz.

V epidemiologické anamnéze je nutné zvážit co nejvíce faktorů, jako jsou například výpomoc v domácnosti, pobyty mimo domov či sexuální kontakty, a to zejména u opakovaných nebo recidivujících případů. Kromě non-compliance k léčbě, nedodržení hygienických a epidemiologických opatření a reinfekce, může být příčinou rekurence svrabu i námi uvedená situace. V případě imunosuprimovaných pacientů, malých dětí a velmi starých pacientů je tedy potřeba počítat i s případnou nutností aplikace lokální léčby do oblasti kštiny, která může být opomenuta.

V neposlední řadě je nutno pamatovat na prevenci šíření v kolektivech a povinné hlášení diagnostikujícího lékaře. V praxi to znamená i nutnost spolupráce s hygienickou službou a edukace pacientů i pečujících osob.

LITERATURA

1. Benáková N, a kol. Moderní farmakoterapie v dermatologii, 2. druhé doplněné vydání. Praha: Maxdorf; 2023: p:17-24.
2. Fabiánová K, Košťálová J, Kalinová M, et al. Zprávy CEM

(SZÚ, Praha). 2023;32(2):84-91. Available from: <https://szu.cz/wp-content/uploads/2023/04/svrab.pdf>.

3. Dirschka T, Oster-Schmidt C, Schmitz L. Klinikleitfaden Dermatologie. Amsterdam: Elsevier;2021: p.278-280.

4. Zdobinská P. Svrab byl, je a bude. Dermatol. praxi. 2023;17(3):131-136.

5. Štork J, et al. Dermatovenerologie. 2. vydání. Praha: Galén; 2013: p.55-59.

KNIŽNÍ NOVINKA

NENÁSILNÁ KOMUNIKACE – ZÁKLADNÍ MYŠLENKY

4. rozšířené a aktualizované vydání

Marshall B. Rosenberg

Překlad Johana Martinová

Obsáhle sbírka krátkých textů o nenásilné komunikaci od samotného zakladatele této metody Marshalla B. Rosenberga čerpá nejen z různých knih a rozhovorů, ale také z internetových zdrojů i dosud nepublikovaných seminářů. Objasňuje čtyřsložkový proces nenásilné komunikace (pozorování, pocity, potřeby, prosby) i různé specifické symboly (např. žirafa a šakal), termíny a hodnoty, které hrají v této metodě roli. Ukazuje, jak překonat zásadní překážky při jejím praktikování, jak náš jazyk může vytvořit atmosféru násilí nebo nenásilí, jak v rámci metody zacházet s náročnými emocemi, jako je hněv, vina či deprese. V neposlední řadě inspiruje k tomu, jak nenásilnou komunikaci aplikovat ve vztazích a společnosti (v rodině, škole, práci, pozici moci) i jak ji žít jako způsob vlastního růstu i samotného našeho bytí.

Portál 2025, 304 str., brož., 449 Kč